

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – juli-augustus 2017

Situering

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maanden juli-augustus 2017.

Daarbij wordt zowel stilgestaan bij:

- agenda en discussies op niveau van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie;
- ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Ze maakt gebruik van input van vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen in:

- het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA) en
- de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie

Beknopte samenvatting

Agenda komende maand van de (Europese) Raad

In de maand september 2017 is Vlaanderen woordvoerder namens België in volgende vakraad:

Datum	Raadsbijeenkomst
4-5 september	Informeel Raad Landbouw en Visserij – luik Visserij

Discussies voorbije maand in de (Europese) Raad

1. Britse regio's vrezen te weinig aandacht voor 'devolution' na de Brexit

Op 13 juli bracht de Britse regering de 'European Union withdrawal bill' uit (ook bekend onder de naam 'Repeal Bill'). Hiermee wil men een einde maken aan de suprematie van het EU-recht op datum van terugtrekking en tegelijk rechtsonzekerheid minimaliseren door het EU-recht globaal om te zetten in Brits recht. Dit betekent dat op datum van terugtrekking er volledige convergentie is tussen Brits recht enerzijds en EU-recht anderzijds. Na de terugtrekking kan het Brits parlement de wetgeving naar eigen goeddunken aanpassen. Gezien het enorme aantal Europese regelgeving wil de Britse regering zogeheten 'Henry VIII powers' gebruiken om de zaak vooruit te laten gaan. Hierbij kunnen ministers aanvullingen doen zonder de gebruikelijke parlementaire controle. De oppositie heeft al laten verstaan dat er een stevig robbertje gevochten zal worden over de wettekst, met onder meer aandacht voor werknemersrechten,

mensenrechten en het beperken van het gebruik van 'Henry VIII powers' uit vrees voor misbruik. Er zal ook aandacht gaan naar 'devolution' waarbij Westminster belooft samen te werken met Edinburgh, Cardiff en Belfast bij Europese materies die raken aan de bevoegdheden van de Britse regio's. Tot op heden zijn de Britse regio's van mening dat Westminster te weinig garanties geeft dat dit effectief zo zal zijn. Een extra moeilijkheid is dat men momenteel nog geen zicht heeft op de uitkomst van de onderhandelingen en in functie daarvan mogelijk nog aanpassing moeten gebeuren.

2. EU en Japan bereiken principiële akkoord over vrijhandel

Op 6 juli werd een principeakkoord gevonden tussen de EU en Japan over het vrijhandelsakkoord dat beide partners onderhandelden. Dit akkoord kwam daags voor de vergadering van de G20 over handel en klimaat. Het akkoord geldt als een krachtig signaal voor vrijhandel en tegen protectionisme. Nu het principeakkoord gevonden is, worden de technische aspecten van het akkoord verder afgewerkt en volgt een juridische opschoning van het onderhandelingsresultaat. Vlaanderen stelt voor dat rekening wordt gehouden met het advies 2/15 van het Hof van Justitie van de Europese Unie dat de bevoegdheidsverdeling tussen de Europese Unie en de lidstaten vastlegt wat handel en investeringen betreft.

3. Ministers van Financiën willen uitbouw kapitaalmarktenunie verder opvoeren

In 2015 presenteerde de Commissie een actieplan dat tegen uiterlijk 2019 de belangrijkste elementen van een kapitaalmarktenunie moet realiseren. Een kapitaalmarktenunie moet investeringstekorten rechtstreeks aanpakken door de financieringsbronnen voor Europese ondernemingen en langetermijnprojecten te versterken en te diversifiëren (met naast bankfinanciering ook kapitaalmarkten, durfkapitaal, crowdfunding en de sector van vermogensbeheer). Op 8 juni 2017 publiceerde de Commissie een tussentijdse evaluatie van het actieplan en identificeerde ze 9 nieuwe prioriteiten om de kapitaalmarktenunie verder te versterken, waaronder meer bevoegdheden voor de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten (ESMA), een evenrediger regelgevingskader voor de notering van KMO's op publieke markten en een onderzoek naar een mogelijk Europees kader voor financiële technologie (fintech). De Europese ministers van Financiën steunen de prioriteiten en vinden dat de uitbouw van de kapitaalmarktenunie verder moet worden opgevoerd. De ministers vragen de Commissie om ten minste halfjaarlijks verslag te blijven uitbrengen over de geboekte vooruitgang.

4. EU boekt grote vooruitgang in het halen van maximale duurzame niveaus en de economische prestaties van de visvangst

De ministers van Visserij maakten een stand van zaken op van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid en hadden een gedachtewisseling over de richtlijnen van de Commissie voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden voor 2018. Er werd grote vooruitgang geboekt bij het bereiken van de maximale duurzame opbrengst – een optimaal niveau qua duurzaamheid. Ook de biomassa voor vele bestanden kent een positieve evolutie. De economische prestaties van de Europese vloot zijn opmerkelijk verbeterd, net zoals de lonen binnen de sector. Hieruit concludeert de Commissie dat een duurzame exploitatie leidt tot socio-economische duurzaamheid. Over het algemeen steunden de lidstaten de aanpak van de Commissie. De meeste lidstaten waren het echter eens dat de maximale duurzame niveaus geleidelijk aan behaald moeten worden, en dit ten laatste in 2020. Vele delegaties vroegen ook extra aandacht voor de implementatie van de aanlandingverplichting, waarbij "verstikkingssoorten" voor een vroegtijdige sluiting van de visserij kunnen zorgen.

5. België vraagt uitzonderlijke Europese steunmaatregelen door de droogte

Net als Portugal en Spanje vroeg België uitzonderlijke Europese steunmaatregelen omwille van de droogte. De drie lidstaten willen hogere voorschotten uitkeren op directe betalingen voor landbouwers. België vroeg ook hogere voorschotten voor de plattelandsbetalingen om de liquiditeit op de landbouwbedrijven te verbeteren. De Iberische lidstaten vroegen dan weer toelating om braakland te

gebruiken voor begrazing. Verschillende lidstaten betoonden hun solidariteit en steunden hun vragen. Om snel op de situatie te kunnen inspelen heeft de Commissie voorgesteld om de gevraagde voorschotten toe te laten en de afwijkingen voor vergroening mogelijk te maken. Deze maatregelen zijn ook beschikbaar voor andere lidstaten op aanvraag.

6. Lidstaten op zoek naar beter evenwicht tussen werk en privé

De Europese ministers van Werk bespraken de voorstellen van de Commissie om de richtlijn over het evenwicht tussen werk en privé te herzien. Net zoals België steunen de meeste lidstaten de geest en doelstellingen daarvan. De lidstaten willen dat er voldoende rekening gehouden wordt met het diverse en heterogene karakter van de verschillende nationale verlostelsels. Ze vragen ook aandacht voor tal van doelgroepen, zoals werkzoekenden, personen met een migratieachtergrond, zelfstandigen, studenten, éénoudergezinnen, samengestelde gezinnen etc. Heel wat lidstaten plaatsen ook vraagtekens bij de budgettaire impact van de Commissievoorstellen. België waarschuwt dat een verhoging van uitkeringen voor ouder- en vaderschapsverlof naar het niveau van ziekte grote budgettaire gevolgen zou hebben. België vindt ook dat verlostelsels moeten samengaan met andere maatregelen om werk en privé te verzoenen, zoals sociale zekerheid, mantelzorg en dienstencheques. Voor Vlaanderen zal de herziening mogelijk impact hebben op het Vlaams zorgkrediet. Een ambtelijke werkgroep zal de impact van de herziening proberen in te schatten en de ontwikkelingen op de voet volgen.

7. Ministers van Onderzoek willen impact van investeringen in onderzoek en innovatie meer belichten

De Europese ministers van Onderzoek dachten na over hoe hun collega's bevoegd voor budget het best overtuigd kunnen worden van de noodzaak aan blijvende investeringen in onderzoek en innovatie. Het beter belichten van de impact en de waarde van deze investeringen vormt hierbij het centrale aandachtspunt. Heel wat lidstaten steunen het voorstel van de Commissie om missies te organiseren, waarbij personen worden verzameld rond concrete ambities voor de toekomst. In het toekomstige Kaderprogramma willen de lidstaten inzetten op verdere vereenvoudiging. België pleitte voor een groter belang voor onderzoek en innovatie in andere beleidsdomeinen (inclusief budgetten), het belang van sociale en menswetenschappen, een brede definitie van innovatie, het behoud van de huidige pijlerstructuur, het betrekken van burgers en het maatschappelijk middenveld bij onderzoek en een optimaal hergebruik van gegevens voor meer valorisatie. Vlaanderen is voorstander van een verhoogd budget voor het volgende Kaderprogramma.

Nieuwe fiche prioritair dossier

8. Commissie lanceert discussie over de toekomst van de EU financiën

De Commissie presenteerde op 28 juni een discussienota over de toekomst van de financiën van de EU, met daarin verschillende opties en scenario's voor de toekomstige uitgaven en inkomsten van de EU. De Commissie maakt geen keuze tussen deze scenario's maar zal hiermee de discussie aangaan met de lidstaten. De nota gaat uitgebreid in op het begrip 'Europese toegevoegde waarde' op basis van volgende criteria: verdragsdoelstellingen en -verplichtingen, EU publieke goederen, schaalvoordelen, grensoverschrijdende aspecten, subsidiariteit, voordelen van EU integratie en Europese waarden. Nieuwe Europese prioriteiten zoals veiligheid en migratie worden volgens de Commissie nog onvoldoende gereflecteerd in het huidig financieel kader. Ook wordt geconstateerd dat het noodzakelijk is de beleidscoherentie van verschillende EU-instrumenten te vergroten en dat hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het cohesiebeleid nodig is.

9. Drie werkpunten om digitale eenheidsmarkt te realiseren

Op 10 mei publiceerde de Commissie de tussentijdse evaluatie van haar strategie voor de digitale eengemaakte markt. Sinds mei 2015 is de Europese Commissie met 35 wetgevingsvoorstellen en beleidsinitiatieven gekomen. Het doel is nu een politiek akkoord met het Europees Parlement en de Raad te bereiken over alle voorstellen. Van belang zijn vooral de bijgewerkte telecomvoorschriften van de EU die een stimulans zijn voor investeringen in snelle en hoogwaardige netwerken. Deze netwerken zijn van doorslaggevend belang voor de volledige ontplooiing van de digitale economie en samenleving. De Commissie ziet in haar evaluatie drie belangrijke punten voor verdere EU-maatregelen: (1) het volledige potentieel van de Europese dataeconomie verwezenlijken, (2) de Europese activa beschermen door de uitdagingen op het gebied van cyberveiligheid aan te pakken en (3) ervoor zorgen dat onlineplatforms te werk gaan als verantwoordelijke actoren binnen een eerlijk internetecosysteem.

10. Europees Solidariteitskorps krijgt juridische grondslag en eigen budgetlijn

Op 7 december 2016 publiceerde de Commissie een mededeling over de oprichting van een Europees Solidariteitskorps, waarvoor nu de juridische grondslag en eigen budgetlijn voor voorzien wordt. Het Solidariteitskorps biedt nieuwe mogelijkheden voor jongeren om in eigen land of elders in Europa vrijwilligerswerk te doen, stage te lopen of beroepsmatig actief te zijn. Deelnemers aan het Solidariteitskorps kunnen meedoen aan een breed scala van activiteiten op gebieden als onderwijs, gezondheidszorg, maatschappelijke integratie en milieubescherming. Volgens België moet het Europees Solidariteitskorps voortbouwen op de goede ervaringen van reeds bestaande initiatieven (de Europese Vrijwilligersdienst) voor het uitgebreid wordt met nieuwe mogelijkheden. Verder zou het Europees Solidariteitskorps de nationale, lokale en Europese ervaringen en tradities moeten gebruiken en waar mogelijk versterken. Het is nu wachten op de verdere details over de financiering van het programma.

Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

11. Nieuwe voorstellen van richtlijn tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 juli en 31 augustus 2017 werden 2 voorstellen van richtlijn aangenomen. Zie bijlage III.

Deze voorstellen van richtlijn behandelen volgend onderwerpen:

- uitvoering van de overeenkomst tussen de Associatie van reders van de Europese Gemeenschap (ECSA) en de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF) tot wijziging van Richtlijn 2009/13/EG van de Raad overeenkomstig de door de Internationale Arbeidsconferentie op 11 juni 2014 goedgekeurde wijzigingen uit 2014 van het Verdrag betreffende maritieme arbeid van 2006;
- wijziging, met het oog op aanpassing aan de vooruitgang van wetenschap en techniek, van bijlage III bij Richtlijn 2011/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een vrijstelling voor cadmium in lichtdioden (leds) met kleuromzetting voor gebruik in beeldweergavesystemen.

12. Aangenomen richtlijnen tijdens de afgelopen maand

Tussen 1 juli en 31 augustus 2017 werden 2 aangenomen richtlijn gepubliceerd. Zie bijlage III.

Deze aangenomen richtlijnen behandelen volgend onderwerpen:

- beschermende maatregelen tegen het binnenbrengen en de verspreiding in de Gemeenschap van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen;
- strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt.

13. Stand van zaken omzettingdossiers

In bijlage III vindt u een stand van zaken met betrekking tot de omzetting van Europese richtlijnen. Dit overzicht heeft enkel betrekking op richtlijnen die een omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereisen. Met betrekking tot een aantal richtlijnen speelt Vlaanderen een adviserende rol. Aangezien dergelijke richtlijnen geen omzetting vereisen in Vlaamse regelgeving, worden zij niet opgenomen in dit overzicht.

Er wordt in dit overzicht een onderscheid gemaakt tussen de “interne markt” richtlijnen (Vlaams scorebord interne markt) en de richtlijnen die niet onder de interne markt vallen (overige Vlaamse omzettingdossiers).

Vlaams scorebord interne markt

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een overzicht van de omzettingprestaties van de 28 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord van december 2017¹

Het Vlaams scorebord van december 2017 omvat 10 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is en waarvan Vlaanderen er al 3 heeft omgezet.

B. Vlaams scorebord van juni 2018²

Het Vlaams scorebord van juni 2018 omvat 3 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

C. Vlaams scorebord van december 2018³

Het Vlaams scorebord van december 2018 omvat 5 “interne markt” richtlijnen, waarvan de omzetting in de Vlaamse rechtsorde vereist is.

Overige Vlaamse omzettingdossiers

Er zijn momenteel 3 richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die door Vlaanderen dienen te worden omgezet.

¹ Het Vlaams scorebord van december 2017 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2017 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2017.

² Het Vlaams scorebord van juni 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van juni 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 31 mei 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 12 juni 2018.

³ Het Vlaams scorebord van december 2018 wordt samengesteld door de Eurocoördinator op basis van het “interne markt” scorebord van de Europese Commissie van december 2017. Dat laatste is een overzicht van de “interne markt” richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstrijkt op ten laatste 30 november 2018 en waarvoor de integrale omzetting moet worden gemeld aan de Commissie ten laatste op 11 december 2018.

14. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid dient in augustus 2017 nog maatregelen te nemen in 10 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

2 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Daarnaast was de Vlaamse overheid in augustus 2017 betrokken in 7 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (=de *afgeronde* inbreukdossiers), maar die momenteel nog niet officieel gesloten zijn door de Europese Commissie⁴. Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

4 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

⁴ Deze inbreukdossiers waarin Vlaanderen betrokken was, zijn nog niet gesloten door de Europese Commissie omdat ofwel andere Belgische overheden nog steeds in gebreke zijn of omdat de Europese Commissie nog steeds bezig is met het onderzoek naar de tijdige en volledige omzetting en toepassing van het Europees recht. Inbreukdossiers die geopend werden tegen België wegens niet-naleving van het Europees recht door andere Belgische overheden waarbij Vlaanderen in orde was voor de opening van de inbreuk, worden hier niet gerapporteerd.

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	31.08 2016	30.09 2016	31.10 2016	30.11 2016	31.12 2016	31.01. 2017	28.022 017	31.03 2017	30.04 2017	31.05 2017	30.06 2017	30.08 2017
Ingebrekestellingen	6	5	4	5	3	4	5	5	6	4	3	6
Met redenen omklede adviezen	4	5	5	5	4	3	3	3	3	2	2	2
Dagvaardingen	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreuk-dossiers	12	12	11	12	9	8	9	9	10	7	6	10

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda en discussies binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Nieuwe voorstellen van de Europese Commissie – prioritair voor Vlaanderen
BIJLAGE III	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Geert BOURGEOIS

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed